

Respekt a tolerance Zpráva o činnosti - 2006

Zahájení výstavy uměleckých instalací *Návrat svět(l)a*. Synagoga Loštice. Dětský pěvecký sbor Větrník vystoupil s pásmem židovských písní a žalmů.

Radnice 4, 789 85 Mohelnice, Czech Republic
Tel.: +420 583 455 912, Cell.: +420 775 264 206
E-mail: cromstil@yahoo.com; www.respectandtolerance.com
IC 269 89417. Bankovní spojení: KB 35-5957440267

VÝSTAVY:

Byl jednou jeden svět I.

Součást programu Rok s židovskou kulturou – 100 let Židovského muzea v Praze

Muzeum Mohelnice. Historie židovských komunit na Lošticku

Zahájeno 10. února - potrvá do února 2007

Stanislav Lolek - Rodný kraj - Liška Bystrouška

Muzeum Mohelnice, zahájeno 10. června

Byl jednou jeden svět II.

Synagoga Loštice. Historie židovských komunit na Lošticku.

Zahájeno 24. června - do konce roku

Návrat svět(l)a

Synagoga Loštice. Umělecké instalace inspirované židovskou historií a kulturou. Vytvořili studenti ZUŠ Praha v loštické synagoze

Zahájeno 7. října – do konce roku. Koncert dětského pěveckého sboru Větrník před zahájením výstavy

Druhý život českých svitků Tóry

Zahájeno 26. října

Spolupráce při přípravě výstavy – Židovské muzeum v Praze (kurátorka Dana Veselská).

Projekty sdružení RT pro výstavu:

LOŠTICKÁ TÓRA – návštěva kongregace Hakafa z Chicaga a návrat loštické Tóry

MÍROVSKÁ TÓRA – svitek ukryvaný v komunistické věznici,

MINIATURNÍ TÓRA.

V Galerii Roberta Guttmanna - potrvá do 28. ledna 2007.

Výstava uměleckých instalací Návrat svět(l)a – pohled z ženské galerie. Synagoga Loštice. Pohled na lavice – všechna místa (sedadla) jsou dedikována jednotlivým rodinám či skupinám obyvatel z Loštic a okolí, které se staly obětí holocaustu. Studentka Barbora Zdražilová rozvedla tuto myšlenku hlouběji a nashromáždila do jejich schránek fotografie a předměty, které tyto osoby používaly nebo mohly používat.

Umělecká instalace „Viditelné neviditelné spojení“ symbolizující propojení nebe a země.
Autorka instalace: Eva Hašková.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY:

Gymnázium Uničov, J. Lónová, leden, říjen

Osudy členů židovské komunity v Lošticích a okolí.

Předání materiálů pro samostatné práce studentů. Práce Kateřiny Tisoňové Anděl smrti a vzpomínka na něj získala 1. místo v celostátním kole soutěže Daniel, vyhlášené Ministerstvem školství věnované historii holocaustu. Práce Kristiny Laurinové Osudy židovských rodin na Úsovsku a Mohelnicku získala druhou cenu v této soutěži.

ZŠ Demlova Olomouc, B. Hybášková, 27. ledna
Mezinárodní vzpomínkový den na oběti holocaustu

ZUŠ Praha, J. Dudek, 29. dubna
Plenér Synagoga Loštice, Historie loštické synagogy

ZUŠ Praha, J. Dudek, 30. dubna
Kořeny antisemitismu, Fanny Neuda ...

ZŠ Loštice, V. Prvý, 19. května
Historie židovské komunity

ZUŠ Praha, J. Dudek, září
Historie židovské komunity

ZŠ Demlova Olomouc, B. Hybášková, 19. října
Historie židovské komunity, návštěva židovského hřbitova
Návrat světla

Obchodní akademie Olomouc, A. Ošancová, říjen
Předání informace materiálů pro projekt Terry Haass. Francouzská malířka a grafička, která před válkou žila v Mohelnici a studovala v Olomouci.

Španělské gymnázium v Olomouci, J. Demlová, prosinec
Materiály a informace pro projekt: Židovské svátky (Židé ve Španělsku)

J. Dudek a studenti ze ZUŠ Olešská, Praha 10 po obdržení ceny Terry Haass. Synagoga Loštice.

ZŠ Demlova, Olomouc
Den věnovaný židovské historii, kultuře a tradicím. Žáci, učitelé a zástupce sdružení Respekt a tolerance.

Studenti v knihovně sdružení Respekt a tolerance

Další aktivity

USTANOVENÍ CENY FANNY NEUDY:

F. Neuda (1819-1894) byla žena loštického rabína a autorka knihy *Stunden der Andach* (Hodiny rozjímání). Jako vůbec první modlitební kniha sepsaná ženou pro židovské ženy byla přeložena do několika jazyků a dočkala se více než třiceti vydání. Cena bude udělována žákům, studentům a pedagogům za úspěšnou realizaci projektů v literární nebo hudební oblasti zaměřených na lidská práva, vzájemné porozumění a toleranci.

Ve středu 31. května byla první Cena Fanny Neudy, za přítomnosti loštického starosty PhDr. Lolka a Dinah Berland z J. Paul Getty Museum, udělena pěveckému sboru Větrník za dlouholetou prezentaci židovské hudby a poezie na koncertech v Lošticích, Olomouci a Praze.

Paní Dinah Berland z J. Paul Getty Museum předává Cenu Fanny Neudy.

USTANOVENÍ CENY TERRY HAASS

Francouzská malířka, sochařka a archeoložka T. Haass žije v Paříži. Její dílo je zastoupeno v nejvýznamnějších světových muzeích a galeriích, včetně Museum of Modern Art v New Yorku, Musée d'Art Moderne v Paříži a Victoria and Albert Museum v Londýně. Před válkou žila s rodinou v Mohelnici. V roce 1939 opustili republiku. Mnozí její příbuzní včetně otce zahynuli v holocaustu.

Cena bude udělována studentům a pedagogům, kteří se zapojí do vzdělávacích a výtvarných programů sdružení Respekt a tolerance.

Paní Haass je v písemném kontaktu se sdružením, vyjádřila poděkování za jeho práci a souhlas s ustanovením ceny a poskytla výstavní katalogy pojednávající o autorčině grafické tvorbě.

ZASLÁNÍ DÁRKŮ EGONU MORGENSTERNŮVI

Tento člen předválečné loštické židovské komunity žije ve Vilniusu (Litva) kde letos oslavil 92. narozeniny. Jeho rodiče a mnozí příbuzní zahynuli v holocaustu. Egon byl vězněn v sovětském gulagu.

PÁTRÁNÍ PO SVITKU TÓRY Z MÍROVSKÉ VĚZNICE

Návštěva věznice s bývalým politickým vězněm panem Janků, který ukryl svitek Tóry na půdě věznice v padesátých letech minulého století. Objevení svitku - informace, rozhovory, filmový dokument.

SPOLUPRÁCE S MĚSTEM LOŠTICE

Grant Fondu česko – německé budoucnosti. Spolupráce s městem Loštice při přípravě žádosti o grant Česko – německého fondu budoucnosti na rekonstrukci synagogy. Doporučující dopisy příznivců sdružení Respekt a tolerance z Česka, Kanady a Německa a informace o jeho činnosti a programech byli součástí podané žádosti. V červenci 2006 bylo oznámeno, že žádost o grant byla vyřízena kladně. První opravy na synagoze již byly zahájeny.

Grant NFOH - Spolupráce s městem Loštice při přípravě žádosti o grant Nadačního fondu obětem holocaustu na rekonstrukci synagogy.

Setkání s ministrem kultury na městském úřadě v Lošticích a předání písemné zprávy o činnosti sdružení Respekt a tolerance a předání informací o stavu synagogy.

Bývalý politický vězeň pan Jan Janků na půdě mírovské věznice se svitkem Tóry

NÁVŠTĚVA DINAH BERLAND:

Zabezpečení pětidenní pracovní návštěvy D. Berland, editorky J. Paul Museum v Los Angeles, která přijela do Loštic koncem května dokumentovat a převzít materiály pro historickou přílohu knihu F Neudy Hours of Devotion (Hodiny rozjímání). V písemném poděkování označila objevené materiály jako požehnání pro projekt. Program připravený sdružením zahrnoval návštěvu židovských památek v regionu, muzeí v Olomouci a Prostějově, setkání se starostou PhDr. Ctiradem Lolkem a medii, jednání o grantových možnostech J. Paul Getty Museum pro obnovu synagogy atd.

PUBLIKACE:

Vlastní publikace

Katalog výstavy Stanislav Lolek - Rodný kraj-Liška Bystrouška

Průvodce: Po stopách Lišky Bystroušky (černobílá verze)

Průvodce: Po stopách Lišky Bystroušky (dárková rozšířená barevná verze – 25ks)

Hodiny rozjímání, Fanny Neuda - první český překlad významné knihy, sepsané v Lošticích v roce 1854. Pro Respekt a tolerance přeložil Achab Haidler, ilustrace: studenti ZUŠ Praha. (Barevná dárková verze 25ks, příprava pro knižní vydání)

Byl jednou jeden svět, historie židovských komunit v Lošticích a okolí, příprava pro knižní vydání

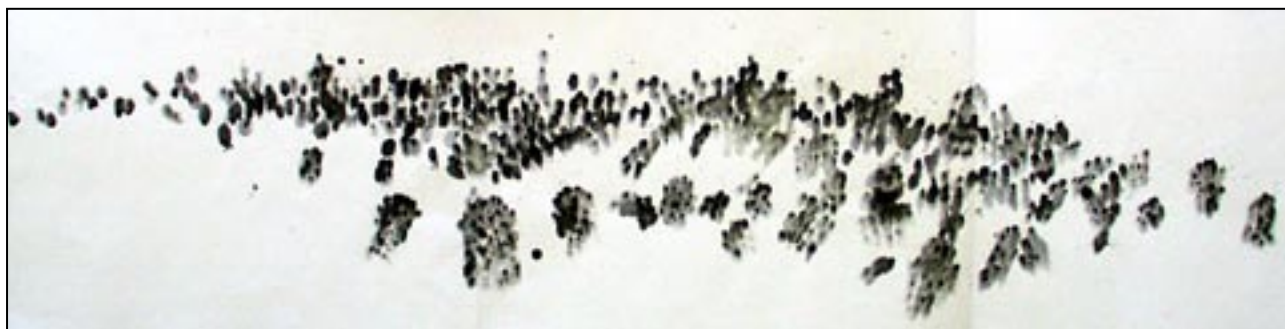
Spolupráce na přípravě publikací jiných institucí

Hours of Devotion, Fanny Neuda. Dinah Berland, editorka J. Paul Museum v Los Angeles připravila nové vydání této knihy. Vyhledávání informací o F. Neuda pro historickou přílohu knihy. (Archivy Šumperk; Vídeň (C. Male), Keshet (J.Achab Haidler) atd.)

Druhý život českých svitků Tóry. Katalog stejnojmenné výstavy Židovského muzea v Praze. Prezentace informací a artefaktů ze sbírek sdružení RT.

BIBLE Z CEDAR RAPIDS

Příprava informací o vzácné rodinné bibli, která byla vytištěna ve Philadelphii v roce 1865 a používána v Cedar Rapids. Na založení města měl zásluhy i původní majitel bible Porter W. Earl (1803 –1884). Bible bude vystavena od konce roku v mohelnickém muzeu. Spolupráce s hudebním festivalem Dostavník. Město Cedar Rapids se nachází v prérii ve státě Iowa a od druhé poloviny 19. století zde byla nejsilnější etnickou skupinou česká komunita. Dodnes se tam nachází mj. České a slovenské národní muzeum a knihovna. Výměna informací s muzeem a archívem v Cedar Rapids. Bible je součástí knihovny Respekt a tolerance. Výstava obsahuje informace o významných Američanech česko-židovského původu, kteří asistovali prezidentu Masarykovi při vyjednávání vedoucích ke vzniku Československé republiky (Louis D. Brandeis, Adolf Joachim Sabath).

Barbora Zadražilová: Židovský hřbitov v Úsově, kresba tuší

MEDIA:

MOHELNICKÝ ZPRAVODAJ:

Výstava Byl jednou jeden svět a vystoupení
Větrníku v Praze (leden 06)
Terry Haass – malíčka, grafička a sochařka (květen 06)
Malování v loštické synagoze (červen 06)
Návrat světla (listopad 06)

HLAS LOŠTIC

Fanny Neuda (červen 2006)

MORAVSKÝ SEVER:

Další loštickou tóru našli v Ohiu (17.01.06)
Einsteinův přítel měl předky v Lošticích (19.01.06)
Také Mohelnice měla své oběti holocaustu (26.01.06)
Američané točí film o autorce z Loštic (04.03.06)
Synagoga dostane novou střechu (21.03.06)
Vězni komunistického režimu vzpomínali (23.03.06)
Válka udělala z židovské dívky Pařížanku (16.05.06)
Ameriku a Loštice spojila kniha (01.06.06)
První ocenění patří Větrníku (07.06.06)
Příběh lišky Bystroušky (27.06.06)
Expozici v synagoze doplnila kniha (28.06.06)
Bohové na Šumperku? Ano! (07.07.06)
Starosta Loštic ocenil dvaadvadesátiletého
rodáka z Vilniusu (09.08.06)
Ugandan: Češi jsou štedří (15. 08.06)
Tóra se vrátila zpět na Mírov (16.08.06)
Bible přeplula oceán (01.09.06)
Synagoga díky studentům ožila (19.09.06)
Návrat světla do synagogy (10.10.06)
Z rodné země utíkal dvakrát (29.11.06)

METRO

Vzácná koruna (21.09.06)

DOSTAVNÍK TIMES

Bible (31.08.06)

PRÁVO

Návrat světla (10.10.06)

Informace o výstavě Byl jednou jeden svět byly zveřejněny v Kulturním kalendáři MS Deníku a v informačních materiálech Program a ve Zpravodaji 4, které vydává ŽM v Praze.

ČESKÝ ROZHLAS OLOMOUC:

Rozhovor o výstavě Stanislava Lolka, (Z. Jílková, L. Štipl)
Pořad o Fanny Neuda, historické informace a čtení úryvků z českého překladu (Z. Jílková, M. Heidenreichová, L. Štipl, vysíláno 20.06.06)
Pořad o Putování za liškou Bystrouškou, (Z. Jílková, vysíláno na pokračování v průběhu měsíce července)
Pořad o historii židovských komunit v Lošticích, Mohelnici a Úsově. Nově objevené informace a příběhy. (Z. Kobza, L. Štipl, pořad vysílán 20.10 od 11 do 12.00)

Dr. Stanton Canter se vzácnou korunou na Tóru z devatenáctého století, kterou nedávno objevil, získal a zapůjčil sdružení Respekt a tolerance. Výstava Byl jednou jeden svět v Muzeu Mohelnice.

Paní Janet Canter, Hana Heidenreichova (vedoucí Muzea Mohelnice), a dr. Stanton Canter v Arboretu Bílá Lhota. Za svoje zásluhy a podporu projektu Respekt a tolerance byl dr. Canter požádán aby se stal členem čestného programu, který umožňuje významným osobnostem zasadit strom v arboretu.

PŘÍPRAVA MATERIÁLŮ PRO VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO STUDENTY

Elektronická forma bude umístěna na CD a na webové stránky sdružení Respekt a tolerance (Viz katalog artefaktů). Pokračuje.

PRŮBĚŽNÉ DOPLŇOVÁNÍ ODBORNÉ KNIHOVNY A SBÍRKY ARTEFAKTŮ

Knihy slouží pro vzdělávací programy. Artefakty jsou využívány pro vzdělávací programy a výstavní účely.

ZÍSKÁNÍ SOBORU HISTORICKY CENNÝCH VITRÁŽÍ Z OLOMOUCKÉ SYNAGOGY

Rozsáhlá budova byla vystavěna v byzantsko-orientálním slohu v letech 1895- 1897 a zničena místními fašisty v roce 1939. Dochovalo se pouze několik lavic, šest velkých oken (230cm vysokých) a dvě okna menší. Tato okna byla uschována v soukromém domě na předměstí Olomouce od roku 1940 do roku 2006. Po složitém jednání, za přispění přátel sdružení, anonymního dárce a pochopení Židovské obce v Olomouci byly vitráže získány. Po odborném restaurování budou představena veřejnosti. V roce 2005 získalo sdružení tři řady lavic pocházejících z olomoucké synagogy; další se nacházejí v krnovské synagoze. Respekt a tolerance ve spolupráci s Židovskou obcí v Olomouci zahájí proces registrace souboru vitráží a lavic do seznamu kulturních movitých památek.

Vitráž se jménem rabína Bertholda Oppenheima. Židovská komunita se vrátila do Olomouce v 19. století a Oppenheim se stal jejím prvním rabínem. Svoji funkci zastával 47 let (1892 – 1939). Zapojil se již do plánování výstavby synagogy, věnoval k tomu účelu i finanční prostředky a slavnostně ji vysvětil v roce 1897. Narodil se r. 1867 v Ivančicích a zahynul v Treblince roku 1942.

Občanské sdružení Respekt a tolerance tímto děkuje za pomoc a spolupráci následujícím institucím: Janet & Stanton Canter Family Trust, Kongregace Hakafa, Nadace Židovské komunity v Praze, Nadace Židovského muzea v Praze, Česko-německý fond budoucnosti, Židovské muzeum v Praze, Krajský úřad Olomouckého kraje, Šumperský a Jesenický Denník, Český rozhlas Olomouc, Artex Olomouc, Vlastivědné muzeum Šumperk – Muzeum Mohelnice, Město Loštice, AW Loštice, Palomo Loštice, PSP Mohelnice, Univerzita Palackého v Olomouci – Kabinet Judaistiky a mnohým dalším, Zvláštní poděkování patří všem, kteří letos nebo v minulosti, jakkoliv podpořili rozvoj činnosti sdružení Respekt a tolerance.